

ZOJUIST VERSCHENEN

Cees Houtman, *Een dominee die geen dominee wilde heten. Jan de Liefde belicht vanuit zijn geschriften.*

Een uitgave van het Seminarium van de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, Amsterdam, 2024.

Een van de opmerkelijkste predikanten in het Nederlandse domineesland van de negentiende eeuw was Jan de Liefde (1814-1869). Als doopsgezind predikant was hij losgeraakt van zijn kerkgenootschap. Voor zijn levensonderhoud aangewezen op de pen, schiep hij een omvangrijk en gevarieerd oeuvre. Hij dichtte liederen en componeerde zelf de muziek daarbij. Hij schreef alleraardigste schoolboeken en talloze verhalen voor de jeugd. Hoewel hij niet meer kerkelijk gebonden was, bleef hij een prediker in hart en nieren. Met de stichting van de Vereeniging tot Heil des Volks in 1855 paarde hij evangelieverkondiging aan filantropie.

Als theoloog roerde De Liefde luid de trom in protestants Nederland. Radicaal streed hij voor het behoud van het orthodoxe geloof en tegen het gewoontechristendom. Hij droomde van het ontstaan van een nieuwe kerk, een netwerk van vrije gemeenten van bekeerde gelovigen. Het is er niet van gekomen. Als oordeelsaanzegger vereemdde hij zich met zijn niemand ontziende scherpe tong van geestverwanten. Bovendien vond zijn pleidooi voor de kerk als een gemeenschap waarin niet de dominees de toon aangeven, maar ook gewone gelovigen doop en avondmaal mogen bedienen, geen weerklank onder de doorsnee rechtzinnigen.

Ruim anderhalve eeuw na zijn dood laat Jan de Liefde zich uit zijn geschriften kennen als een ras-individualist en zelfstandig denker, als een dominee als geen ander én als een inspirerend theoloog. In de laatste rol geniet hij blijvende erkenning onder de Nederlandse baptisten en vrij-evangelischen.

CEES HOUTMAN is emeritus hoogleraar Oude Testament aan de Protestantse Theologische Universiteit (Amsterdam-Groningen). Sinds 2006 publiceert hij met name over onderwerpen uit de boek- en kerkgeschiedenis, met bijzondere aandacht voor Nederland in de negentiende eeuw. Eerder verschenen van zijn hand *Bijbelse geschiedenis herverteld. Woord en beeld – Vraag en antwoord* (2010), *Kinderkerk en kinderpreek. Geloofsopvoeding in het negentiende-eeuwse protestantse Nederland* (2013), *Weerloos voor de rechtbank van de rede. De Bijbel en het vrije denken in Nederland 1855-1955* (2015), *De selfmade dominee als auteur. Zesentwintig portretten uit de lange negentiende eeuw* (2022) en *Kerst, Pasen en Pinksteren in zondagsschoolboekjes en andere negentiende-eeuwse lectuur voor de jeugd* (2022).

Prijs € 25,00 excl. verzendkosten.

Uitsluitend verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland te Bennekom

E info@bondveg.nl

T 06-36480520